

داکتر سید موسی صمیمی

ضیاءالدین صدر

جمهوری اتحادی آلمان

۱۰ ام اکتوبر ۲۰۱۹

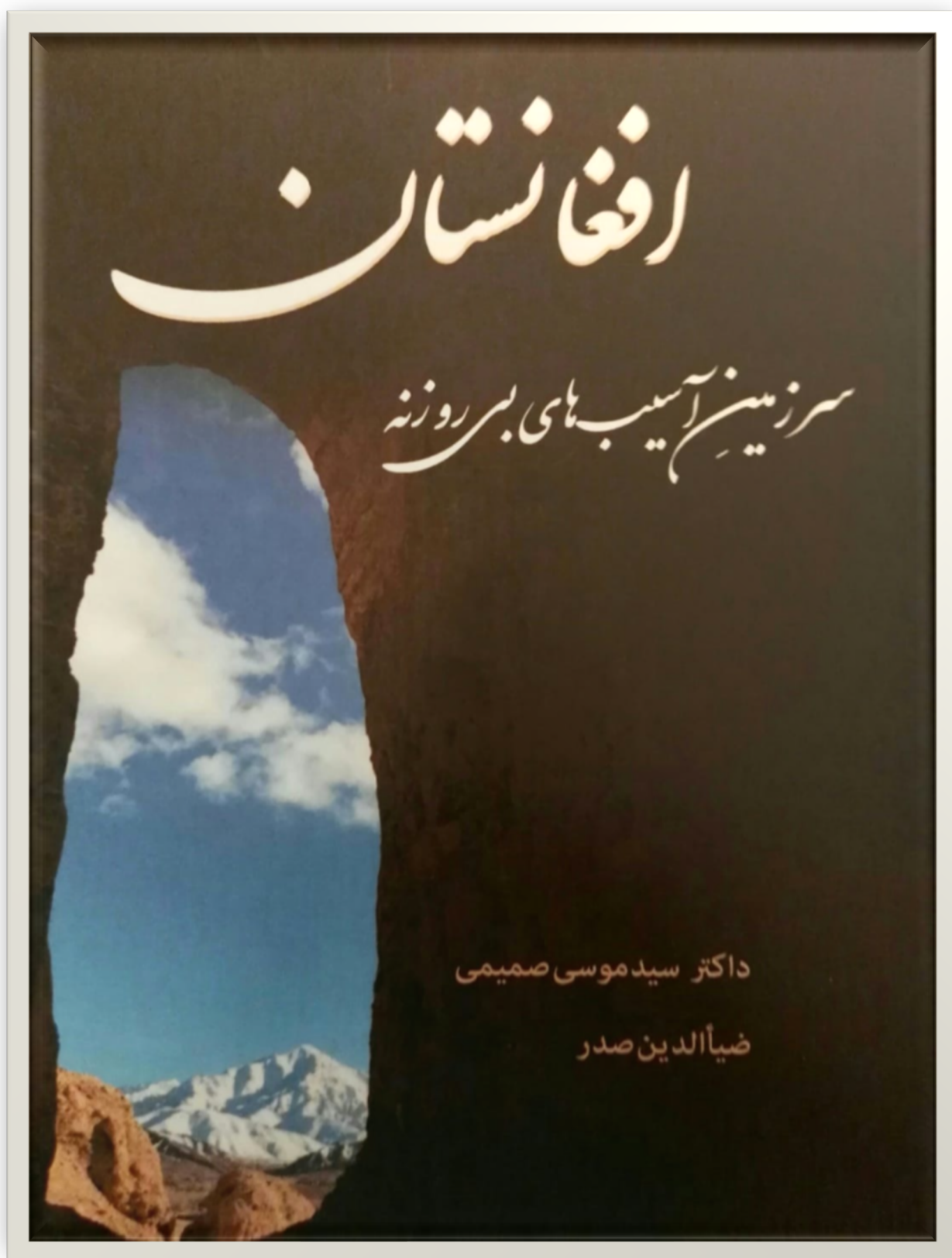
افغانستان

سرزمین آسیب‌های بی‌روزنه

کتاب است که در این اواخر در جمهوری اتحادی آلمان با همکاری "انتشارات شاه‌مامه، هالند" چاپ و نشر گردیده است.

در این اثر نویسندگان (داکتر سیدموسی صمیمی و ضیاءالدین صدر) در یازده گفتگوی سیاسی، اقتصادی و اجتماعی بحران حاکم در سرزمین هندو کش را نقادانه بررسی کرده و بدیل‌های در خور یک تحلیل سیاسی کارا پیش کش میکنند. بحران حاکم در افغانستان به مثابه یک کشور جنگ‌زده، امکانات همزیستی مسالمت‌آمیز باشندگان افغانستان را در درون کشور آسیب‌پذیرتر

گردانیده و روابط سیاسی کشور را با خارج پرگسست‌تر ساخته است. بیرون رفت از این چنبره
اهریمنی، معضل است حیاتی و سحرآمیز.

شناسنامه

افغانستان

سرزمین آسیب‌های بی‌روزنه

گفت‌وگوی ضیال‌الدین صدر با داکتر سید موسی صمیمی

عکس روی جلد: نجیب روشن (مغاره‌یی در بامیان)

ناشر: فوروم اقتصاد سیاسی

Forum – Political Economy

Promoting Dialogou and Discourse

e-mail: forumpe@aol.vom

تیراژ: ۱۰۰ جلد

چاپ نخست: تابستان ۲۰۱۹ میلادی

برگ آرا: منیژه نادری

انتشارات شاه‌مامه، هالند

www.shahmama.com

حق چاپ برای نویسندگان محفوظ است

به امید

برداشتن گام مرد بهمت

«افروزاندن مشعل آگاه»

فهرست مباحث

۷.....	سر سخن: چگونگی ترتیب این اثر .....
۱۱.....	روابط افغانستان با ایالات متحده امریکا .....
۳۰.....	استراتژی نارسای انکشاف ملی افغانستان ...
۳۷.....	گفتمان ساختار سیاسی افغانستان .....
۴۸.....	نخبگان کرسی نشین فاقد توانایی ایجاد تغییرات بنیادی هستند .....
۵۷.....	همایش بروکسل در مورد افغانستان .....
۶۵.....	«درماندگی» روشنفکران کشور در غلبه بر بحران افغانستان .....
۸۳.....	دونالد ترامپ در بند تضاد ساختاری .....
۸۹.....	«جهانی شدن» نظام سرمایه داری در آستانه دگرگونی .....
۱۰۲.....	حملات هراس افکنی بر ایالات متحده امریکا .....
۱۳۰.....	ترازنامه کاری یک ساله دونالد ترامپ .....
۱۵۸.....	ارزش پول «افغانی» .....
۱۶۹.....	زندگی نامه ضیاء الدین صدر .....
۱۷۰.....	زندگی نامه داکتر سید موسی صمیمی .....

سر سخن: چگونگی ترتیب این اثر

افغانستان به مثابه یک کشور پیرامونی تنش‌زا و پرگسست با چالش‌های ساختاری درون‌مرزی، التزامات جیوپولیتیک، هم‌چشمی‌های منطقه‌ای و استراتژی‌های ویژه‌ای قدرت‌های بزرگ مواجهه دیده می‌شود. بحران حاکم ناشی از این ساخت پر تضاد و پیوند ناهمگون، هرگز فراورده رویدادها و تصادفات سیاسی-اجتماعی، ناملايمات طبیعی و یا آفات سماوی نبوده؛ بلکه این بحران که دست‌کم از چهار دهه به این‌سو سرزمین هندوکش را به لبه پرتگاه کشانده، - با تأثیرپذیری از جو حاکم جهانی و منطقه‌ای - محصول سیاست‌های نابه کار کرسی‌نشینان داخلی در تأثیرپذیری از استراتژی‌های بازیگران برون‌مرزی در قبال اوضاع کشور است.

استراتژی آمریکا در مورد افغانستان از نگاه نظامی با بن‌بست مواجه گردیده است. از نظر انکشاف و رشد اقتصادی خطرات رکود بیشتر اقتصادی سرزمین هندوکش را تهدید می‌کند، دایره فقر هر روز گسترده‌تر می‌گردد، از همه مهم‌تر که همین استراتژی در همسویی و در خدمت منافع قشر الیگارشی نوپا، به‌ویژه با بخش دانشمندان شبه بومی، روند "ملت‌سازی" کشور را بسیار آسیب‌پذیر گردانیده است.

بزرگ‌ترین افتضاح این استراتژی در انتخابات ریاست جمهوری سال ۲۰۱۴ برملا گردید. نظر به نتایج دور اول انتخابات، که عبدالله عبدالله بیش از پانزده در صد از اشرف غنی رأی آورده بود، همچنان نظر به اینکه در دور دوم انتخابات نامزدان مهم از قبیل زلمی رسول و عبدالرب سیاف به نفع عبدالله عبدالله توصیه کرده بودند، و در اخیر نظر به تقلب گسترده به نفع اشرف غنی؛ همه این نکات بیانگر برد عبدالله عبدالله در دور دوم انتخابات بود.

در این راستا هم یونیم، نمایندگی سازمان ملل در افغانستان و هم نمایندگی اتحادیه اروپا و هم سفارت آمریکا در کابل، و همچنان حامد کرزی، رئیس‌جمهور زمان از طریق اطلاعات "سازمان امنیت ملی" کشور به‌خوبی مطلع بودند که اشرف غنی شکست‌خورده است. اما واشنگتن و کرسی‌نشینان در کابل درازای احترام به مقررات دموکراسی، "توافق‌نامه سیاسی" مبنی بر تشکیل "حکومت وحدت ملی" را به میدان کشیدند و گویا افغانستان را از بن‌بست سیاسی نجات دادند.

این تصمیم بیانگر این نکته است که افغانستان ولو که ظاهراً و از نگاه حقوق بین‌الملل یک کشور مستقل است، ولی در عملکردهای سیاسی درواقع (de facto) فاقد "حاکمیت ملی" است؛ "جمهوری‌های کيله" از امریکای لاتین پیام خوش‌آمدید در صف "وابستگان و حامی پذیران" برای حکومت اشرف غنی می‌فرستند! در این راه‌کار آقای اشرف غنی با تکیه زدن بر کرسی ریاست جمهوری به زودی نشان داد که در زمره آن دانشمندان کشورهای پیرامونی ردیف می‌گردد که با وجود اعتراف لفظی به ارزش‌های دموکراسی، در نخستین فرصت به نفع کرسی‌نشینی، قوانین و مقررات دموکراتیک را نقض می‌کنند. سیاست "زمین سوخته اجتماعی" آقای اشرف غنی، که فاقد مشروعیت قانونی بوده کشور آسیب‌پذیر ما را هر روز بیشتر به‌سوی پرتگاه می‌کشانند.

بحران حاکم در افغانستان به‌مثابه یک کشور جنگ‌زده، دولت ناکام با کاستی‌های ساختاری روابط سیاسی کشور را با خارج پرگسست‌تر ساخته است و امکانات همزیستی مسالمت‌آمیز باشندگان سرزمین هندوکش را در درون کشور آسیب‌پذیرتر گردانیده است. بیرون رفت از این چنبره اهریمنی، معضل است حیاتی و سحرآمیز.

تشخیص عوامل و مکانیسم این بحران و راه‌کارهای بیرون رفت از این ورطه در برهه ای "جهانی‌شدن پسا امریکا"، که منجر به دگرگونی قسمی پارادایم سیاسی گردیده است، پرسش‌های اساسی محسوب می‌شوند، که نیاز به پاسخ‌های دقیق و درخور اوضاع پیچیده کشور دارند. بخشی از این پرسش‌ها را می‌توان در این موارد طرح کرد:

➤ چگونگی وابستگی های افغانستان به مثابه یک کشور پیرامونی با امپراتوری ایالات متحده امریکا،

➤ گفتمان ساختار سیاسی کشور،

➤ استراتژی انکشاف ملی افغانستان و تدابیر جهانی برای غلبه بر رکود اقتصادی کشور
پسا منازعه و پیرامونی،

➤ فقدان توانایی نخبگان کرسی نشین در راستای ایجاد تغییرات بنیادی،

➤ انتخاب دونالد ترامپ به‌مثابه رئیس‌جمهور امریکا، نقش سؤال‌برانگیز این کشور در فرایند "جهانی‌شدن پسا امریکا" و استراتژی واشنگتن در قبال افغانستان

در این اثر "افغانستان؛ سرزمین آسیب‌های بی‌روزنه" تلاش گردیده تا با پرسش‌های بنیادی فوق‌الذکر - در یازده گفتگوی سیاسی، اقتصادی و اجتماعی - پاسخ‌های درخور اوضاع سرزمین هندوکش ارائه گردیده، اوضاع حاکم نقادانه بررسی‌شده و بدیل‌های درخور یک تحلیل سیاسی کارا پیش‌کش گردند.

بایست افزود که گفت‌وگوهای گردآوری شده در این اثر، که در درازای دو سال انجام گردیده‌اند، تاریخ وار ردیف گردیده، به ترتیبی که گفت‌وگوی اول در مورد "استراتژی نارسای انکشاف ملی افغانستان" در جنوری ۲۰۱۶ و گفت‌وگوی آخری در مورد "عوامل تنزیل ارزشی واحد پولی افغانی" در جون سال ۲۰۱۸ صورت گرفته است. ولی به زودی بایست افزود که تنها گفت‌وگوهای سیاسی در مورد روابط افغانستان با ایالات متحده امریکا - نظر به اهمیت موضوع - در صدر قرار داده شده است.

ضیاءالدین صدر، مسئول "مرکز نشراتی افغانستان امروز"، با داکتر سید موسی صمیمی، دانشمند اقتصاد سیاسی کشور، فراورده یازده "نشست پرسش‌پاسخ" را که قبلاً در تارنماهای وزین "گفتمان"، "فراسو"، "خراسان زمین"، "افغانستان امروز" و هفته نامه "نننی افغانستان" نشر و پخش گردیده‌اند، بدون کم‌زیاد در این اثر - به مثابه برگ سبز تحفه درویشان - با علاقمندان شریک می‌سازند.

داکتر سید موسی صمیمی - ضیاءالدین صدر

کتاب "افغانستان، سرزمین آسیب‌های بی‌روزنه" را میتوانید مانند سه اثر دیگر نویسنده "گفتمان بحران افغانستان"، "کالبد شکافی بحران افغانستان" و "پرخاشگری دینی" از این آدرس بدست آورید:

